

Forfatter: Bagger, Carl

Titel: Udrag fra Udvalgte Skrifter

Citation: Bagger, Carl: "Udvalgte Skrifter", i Bagger, Carl: *Udvalgte Skrifter*, udg. af OSKAR SCHLICHTKRULL , 1928, s. 275. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bagger01val-shoot-idm140621535528544/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

- 56 *ligesom Jupiter fordam slængte Træklødsen ned iblandt Frøerne*: Her hentydes sikkert til Homér-Parodien »Batrachomyomachien« (=: Kampen mellem Frøerne og Musene) fra c. 5. Aarh. f. Kr. Den er oversat til Tysk af Stolberg: »Gesammelte Schriften der Brüder Chr. F. und L. V. Stolberg« XVI. 1827. 167 f. Kampen bringer Jupiter til Ophør ved at slynge Lynet ned mellem de kæmpende. Hvor »Træklødsen« hos Bagger stammer fra, kan jeg ikke oplyse.
- 57 *flyvende Hæk*: Bur, der er indrettet med Stuefugles Parring og Udrugning af Unger før Øje.
- 58 *Munken*: Munkefuglen.
den sjældne Gul-Pirrol: Denne Fugl, hvis Hjemsted er de varme Lande, yngler tillige sparsomt i Danmarks sydlige Dele.
den næsvise Moskovit: jnf. Digtet *Sommeren* (S. 230): »Og Moskovitten næsvilst synger.« Moskovit = Musvit.
den lille highwayman, Tornskaden: highwayman = Landevejsrøver; Tornskaderne er ufredelige, uselskabelige og stridbare.
den skønne Sdensvands; det er en smuk Fugl, men meget skidenfærdig: idet dens Ekskrementer virker stærkt tilsøende, især naar den holdes i Fangenskab.
Haarsime: tynd Snor, opr. flettet af Hestchaar, senere ogsaa af Silke o. lign., som blev trukket gennem (betændte) Dele af Huden for at fremkalde Materieafsondring (DO.).
- 59 *Haydn har malet det i sine Toner*: Et Oratorium, komponeret af Haydn (1732—1809), bærer Titlen »Skabelsen«.
- 60 *Tiende-commissair R.*: en Tiende-Commissair var Medlem af en Tiende-Commission, hvis Opgave det var at taxere Korntienden og bestemme den aarlige Afgift for samme. (Forordn. 8/1 1810 § 28).
- 61 *»førte han en overmaade god Person«*: »føre en Person« i Betydningen »have en vis ydre Holdning eller Habitus« er et alm. Udtryk i ældre Dansk (se DO. VI 447). Anførselstegnene staar der blot for at und-

- skyldte Brugen af den almindelige Talemaade; ogsaa Goldschmidt har: Evne til at »føre en Person« (citeret efter DO.).
- 61—62 Den her anførte Bondepraktika er gengivet efter det i Podnoten nævnte Arbejde af Præsten Junge S. 341, 348, 350, 351.
- 62 »Skalledrikning»: »at drikke en Skalle«: med Panden at give en et Stød i Ansigtet.
- 63 *det nye Kapel ved Røskilde Domkirke*: »Frederik d. 5tes Kapel« ved Røskilde Domkirke paabegyndtes 1774 og stod i det ydre færdigt 1779. Arbejdet gik imidlertid i Staa og blev først taget op igen 1821 og fuldført 1825. (Vilh. Lorenzen: Røskilde Domkirke 44 f.).
- 64 *den . . . firhornede Antilop, som alt Ælianus beskrev*: Ælianus (Sofist, der levede i 2. Halvdel af det 2. Aarb. e. Kr.). I hans *De natura animalium* XI 40 fortælles det, at Kypreren Nikokreon havde en firhornet Hind, som han rejste en Billedstøtte over, forsynet med et Epigram.
- Dyrehaven*: den indhegnede Skov paa Godset, hvor (Hjorte)Vildtet fredes og opdrættes.
- 66 *Consistorialraad*: Denne Titel tildeltes indtil Midten af det 19de Aarh. fortjente Præster.
- 68 *Deres Velædelhed*: En saadan Titel har aldrig eksisteret. Guvernøren for Sct. Thomas tiltaltes »Høj og Velbaarne Herre« (Københavns Veiviser 1836 S. 702), Justitsministeren (fra 1813 den officielle Betegnelse for Præsidenten i *Danske Kancelli*, som 1848 afløstes af Justitsministeriet) tiltaltes »Deres Excellence«, en Consistorialraad tiltaltes »Høilærværdige og Høiædle Herre« (Københ. Veiv. 1836).
- Justitsministre og vestindiske Guvernører, [Mennesker af eet og samme Slags Høihed]*: Denne Bemærkning indeholder en aktuel Satire, hvis Genstand ikke har kunnet opspores; jnf. Madvigs Anmeldelse S. 447: ».. Træk, der kunde pirre en vis Mængde Læsere . . . den ved Haarene indtrukne Tale om Justitsministres og Gouverneurers ensartede Høihed.«
- 70 *Mallen under Flommen ved Sorø*: Flommen: en udtørret Mosestrækning ved Sorø. Den europæiske Mal-